

Miljøministeriet,
Miljøstyrelsen

24. september 2024

**Høringssvar, Udkast til bekendtgørelse om havbrugsvirksomheders
produktionsplan og indberetning vedrørende egenkontrol, J.nr. MST-2024-
65507**

Tænketanken Hav takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. ovenstående udkast.

Tænketanken Hav bifalder ændringen af opgørelsesmetoden for udledning af næringsstoffer, så kun næringsstoffer i opfiskede fisk og fiskerester kan fraregnes de tilførte næringsstoffer.

Vi har ikke yderligere kommentarer til udkastet til bekendtgørelse.

Med venlig hilsen,

Søren Laurentius Nielsen,
Faglig programchef, Marin Forurening

Til: Akvakultur (akvakultur@mst.dk)
Cc: Lisbet Rüdinger (lrudi@mst.dk), Mads U. Østergaard (mtg@kromannreumert.com)
Fra: Mikkel Vindfeldt (mvi@kromannreumert.com)
Titel: MST-2024-65507 - Høringssvar - Dansk Akvakultur Producent Organisation [KR-1076235]
Sendt: 21-10-2024 18:50
Bilag: Høringssvar - DAPO - Udkast til bekendtgørelse om havbrugsvirksomheders produktionsplan og indberetninger vedrørende egenkontrol.pdf; Bilag 2 - Regnbueørreder blodprocent.pdf;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede dokumenter, som ikke er sikre, medmindre du stoler på afsenderen.

Til Miljøstyrelsen - j.nr. MST-2024-65507 - att.: Lisbet Rüdinger

På vegne af Dansk Akvakultur Producent Organisation (DAPO) skal vi hermed indsende DAPO's høringssvar til udkast til bekendtgørelse om havbrugsvirksomheders produktionsplan og indberetning vedrørende egenkontrol.

Høringssvaret (inkl. bilag 2) er vedhæftet til denne e-mail.

Såfremt høringssvaret måtte give anledning til spørgsmål eller behov for uddybende bemærkninger, står DAPO og vi (Kromann Reumert) naturligvis til rådighed.

Med ønsket om en god aften.

Med venlig hilsen/Best regards

Mikkel Vindfeldt
Senior Associate, advokat

Partner: Jacob Møller

Dir. +45 38 77 42 74 **Mob.** +45 24 86 00 29
Kromann Reumert Rådhuspladsen 3, DK-8000 Aarhus C, Denmark
Tel +45 70 12 12 11

Kromann Reumert
Denmark Law Firm of the Year

This is an email from the law firm of Kromann Reumert.
CVR NO: 62606711. Registration address Sundkrogsgade 5, DK-2100 Copenhagen Ø

This email may contain confidential information and/or privileged legal advice. This email is intended for the addressee(s) stated above only. If you received this email by mistake, please return it to Kromann Reumert without producing, distributing or retaining copies hereof.

If Kromann Reumert processes personal data relating to physical persons, such processing will meet the requirements of applicable data protection legislation. In Kromann Reumert's Privacy Policy, we provide you with information on how we collect, store, erase, etc. personal data and how physical persons may exercise their rights as data subjects. Click [here](#) to view our Privacy Policy.

Høringssvar - Udkast til bekendtgørelse om havbrugsvirksomheders produktionsplan og indberetninger vedrørende egenkontrol.

Dansk Akvakultur Producent Organisation (DAPO) takker igen for mulighed for at kommentere på de tiltag, som Miljøministeriet (ved Miljøstyrelsen) agter at gennemføre på havbrugsområdet for at sikre et mere effektivt miljøtilsyn.

Da DAPO tidligere har haft mulighed for at indgive høringssvar vedrørende disse tiltag, vil der derfor være dele, som allerede er Miljøstyrelsen bekendt.

Overordnede bemærkninger

DAPO opfordrer atter til, at alle de foreslåede tiltag generelt er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet om, at et middel ikke må gå længere end nødvendigt for at opnå det tilstræbte formål, og at beregningsværdier og omregningsfaktorer i videst mulig udstrækning er baseret på dokumenterbare produktionsdata fra havbrugene eller på videnskabelig forskning om fisk, akvakultur og havbrug.

Det er i den forbindelse Kromann Reumerts vurdering, at denne tilgang vil være bedst stemmende med almindelige forvaltningsretlige principper, herunder officialprincippet og princippet om, at eventuelle skønsmæssige opgørelser skal være så virkelighedsnære, som det er muligt.

DAPO vurderer, at de mange forslag vil påføre havbrugserhvervet betydelige ekstraudgifter, specielt set i lyset af, at der i udkast til ændring af bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn (Brugerbetalings-bekendtgørelsen) lægges op til fuld brugerbetaling for tilsynsarbejde. Det vurderes at dokumentationskravet med denne nye bekendtgørelse som minimum vil blive 4-doblet.

I forhold til de danske virksomheders konkurrenceevne på et frit internationalt marked for opdrættede ørreder og laks, både i EU og globalt, henstiller vi til, at alle tiltag får en rimelig balance mellem hensigten om et mere effektivt miljøtilsyn og rammevilkår og omkostninger for akvakulturerhvervet i Danmark sammenlignet med andre lande.

Opskaleringen af rapporteringsgraden, kompleksiteten og selve mængden er ikke i overensstemmelse med Fødevareministeriets mål om, at det skal være lettere at være fødevarerproducent i Danmark ("*lug ud i lovgivningen*").

Driftsjournal

DAPO fastholder sin opfordring til, at den samlede indberetningsplan tages op til evaluering, første gang efter et årshjul er gennemført, og evt. efterfølgende hvert 3. år. Hermed kan planen justeres løbende og tilpasses de faktiske forhold for havbrugserhvervet. DAPO fastholder tidligere vurdering om driftsjournalisering.

Ny udregning af næringsstofudledning

DAPO fastholder tidligere indstilling og kan ikke tiltræde, at **opfisket mængde fisk** kun kan opgøres med en faktor 1,25. DAPO vurderer, at faktoren er baseret på blanke, dvs. ikke kønsmodne fisk. Individuelle vejninger og beregninger viser, at faktoren faktisk er højere for kønsmodne havopdrættede regnbueørreder med rogn. Slagte-svind afhænger reelt af kønsmodning og høsttidspunkt.

DAPO indstiller, at der skal være mulighed for at anvende faktiske dokumenterede vejninger fra det enkelte slagteri, således at produktionen kan opgøres så tæt på virkeligheden som muligt. Herved sikres det, at omregningsfaktoren i videst mulig udstrækning tager afsæt i dokumenterbare data.

DAPO fastholder sin indstilling, at opfisket mængde fisk blandt andet kan opgøres og dokumenteres med indvejninger af både hele runde levende fisk med blod og af hele runde aflivede fisk uden blod med tillæg af 2% for blod. Flere videnskabelige rapporter, som er samlet og videreformidlet af DTU, anviser, at mængden af blod i regnbueørreder kan variere fra 3% til 5%. Henvisninger til de videnskabelige rapporter er vedlagt i bilag 2. Herved sikres det, at omregningsfaktoren, som et alternativ, er baseret på videnskabelig forskning.

Det er i den forbindelse Kromann Reumerts vurdering, at denne tilgang - udover tilgangens overensstemmelse med ovennævnte almindelige forvaltningsretlige principper - vil være bedst stemmende med forudsætningerne bag miljøbeskyttelseslovens § 7 om, at *"miljøstyrelsen efter nærmere drøftelse med bl.a. industrien, landbruget, fiskeriorganisationerne samt de kommunale organisationer skal fastlægge de kommende normer"* for en række miljøforhold, og at *"[i] den forbindelse vil den sagkundskab, som findes i den/de berørte branche eller brancher naturligvis blive søgt inddraget"*.¹

---

¹ Citaterne stammer fra lovforarbejderne til henholdsvis 1973- og 1991-miljøbeskyttelsesloven. Det første citat stammer fra Folketingstidende 1972-73, tillæg B, spalte 2196, og det andet citat stammer fra Folketingstidende 1990-91 (1. samling), tillæg A, spalte 581.

DAPO kan ikke tiltræde forslag til **udledning af næringsstoffer fra havbrugets nye beregningsmetode**, da en vejning af mængden af døde fisk ikke er retvisende for den biomasse, som er "fjernet" fra havbruget. Det skyldes:

- At sæler i nogle perioder kan "angribe" og æde indvolde og kød fra de døde fisk, så kun hovedet efterlades.
- Døde fisk fra forskellige CHR-numre kan være blandet i tanke, fordi flere havbrugsvirksomheder samler, opbevarer og leverer fisk fra flere havbrug i en fælles stor tank til f.eks. biogas-anlæg.
- Indsamling af døde fisk fra de forskellige opdrætsbure sker så ofte som muligt på de enkelte havbrug. Indsamling af døde fisk foregår med forskellige metoder, og indsamlingen er meget afhængig strøm og vejrforhold på de respektive lokationer.

Alle havbrug opgør stykantalet af døde fisk ud fra antal hoveder, skrog eller hele fisk ved hver tømning af havbrugets dødesamlere. Vægten af de døde fisk den pågældende dag beregnes ud fra den fremskrevne gennemsnitsstørrelse den samme dag.

DAPO indstiller, at mængden af døde fisk fortsat beregnes som ovenstående. Dokumentation for mængde leveret til f.eks. biogas, antal døde fisk registreret i driftsjournalen dag for dag og fiskens gennemsnitsvægt kan kontrolleres ved fysisk tilsyn. Denne tilgang vil dermed sikre, at der i videst muligt omfang tages afsæt i faktiske og dokumenterbare produktionsdata fra havbrugene.

Kromann Reumert skal i den forbindelse - foruden de ovennævnte almindelige forvaltningsretlige principper og forudsætningerne bag miljøbeskyttelseslovens § 7 - henvise til Justitsministeriets vejledning nr. 9594 af 9. juli 2021 om administrative forskrifter, afsnit 7.1 (om formålet med høring over udkast til bekendtgørelser), der anfører, at høringssvar fra bl.a. berørte organisationer "*er bl.a. væsentligt for vurderingen af, om forskriften ud fra tekniske og indholdsmæssige synspunkter kan anses for egnet og må forventes at være mulig at efterleve*". Det bemærkes hertil, at den af DAPO indstillede tilgang i højere grad må "*anses for egnet og må forventes at være mulig at efterleve*".²

Ved storm, som f.eks. den østlige storm, som ramte Danmark den 20.-21.10, ved påsejling, eller andre uforudsete hændelser, kan der forekomme tab af fisk. DAPO indstiller at mistede fisk ved ekstraordinære hændelser straks indrapporteres til MST, og at den mistede biomasse indgår i **bruttoproduktion** på samme måde som døde fisk. DAPO indstiller at dette omtales som et separat punkt i bekendtgørelsen.

DAPO fastholder sin forudsætning om, at **beregningsværdier på 2,95 % N og 0,414% P** først

---

² Justitsministeriets vejledning kan tilgås via følgende link: [Vejledning om administrative forskrifter \(retsinformation.dk\)](https://retsinformation.dk)

anvendes i nye miljøgodkendelser, eller når de eksisterende miljøgodkendelser skal revideres. Det følger af tillæg til havbrugsvejledningen (VEJ, nr. 9141 af 16/03/2020), at:

"I forbindelse med tilsyn med overholdelse af vilkårene for udledning af N og P i gældende tilladelse eller godkendelse anvendes de beregningsforudsætninger, som fremgår af eller ligger til grund for en konkrete tilladelse eller godkendelse".

Kromann Reumert skal - i forlængelse af det gengivne citat fra havbrugsvejledning - henvise til, at det følger af forudsætningerne bag miljøbeskyttelseslovens § 7, at *"de regler, som vil blive udfærdiget, må tage hensyn til, om de skal vedrøre kommende virksomheder eller virksomheder, som allerede eksisterer i dag. Det igangværende arbejde tager først og fremmest sigte på vejledende normer for nye virksomheder, men reglerne må - efter forhandlinger med erhvervene - kunne iværksættes trinvis også for så vidt angår bestående virksomheder"*, dvs. en hensynstagen til, at reglerne vil gribe ind overfor eksisterende virksomheder, kan tilsige, at reglerne først iværksættes på et senere relevant tidspunkt.³

DAPO indstiller, at bekendtgørelsen udvides med et punkt, som muliggør en tilretning af de opstillede beregningsværdier, faktorer eller metoder, hvis disse tilretninger er baseret på dokumenterbare produktionsdata fra havbrugene eller på videnskabelig forskning om fisk, akvakultur og havbrug. Dette vil give en større fleksibilitet i en bekendtgørelse, som er meget specifik indenfor forhold, som man må forvente kan ændre sig ved nye forskningsundersøgelser eller viden om havbrug.

Det er i den forbindelse Kromann Reumerts vurdering, at denne tilgang vil stemme bedst overens med forudsætningerne bag miljøbeskyttelseslovens § 7, der fastlægger, at emissionsnormer i bekendtgørelser udstedt efter miljøbeskyttelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1, *"vil derfor få et meget detaljeret og teknisk præg indhold. Normerne må løbende revideres på grundlag af de til enhver tid tilvejebragte tekniske og videnskabelige erfaringer. Erfaringerne fra andre områder, der reguleres ved indgående tekniske forskrifter, [...], taler for, at et effektivt og smidigt system, der skal være i overensstemmelse med den til enhver tid eksisterende viden og tekniske udvikling, må opbygges administrativt med hjemmel i loven"* (Kromann Reumerts understregning).⁴

DAPO opfordrer til, at indførelse af den nye bekendtgørelse foregår med en overgangsfase på 1 år, hvor havbrugserhvervet og Miljøstyrelsen i fællesskab får de nye indberetningssystemer på

---

³ Citatet stammer fra lovforarbejderne til 1973-miljøbeskyttelsesloven, der er videreført ved 1991-miljøbeskyttelsesloven. Der henvises til Folketingstidende 1972-73, tillæg A, spalte 3944.

⁴ Citatet stammer fra lovforarbejderne til 1973-miljøbeskyttelsesloven, der er videreført ved 1991-miljøbeskyttelsesloven. Der henvises til Folketingstidende 1972-73, tillæg A, spalte 3944.

plads. I denne overgangsperiode vil der i fællesskab kunne arbejdes med en strømlining af rapporteringerne, og § 15 bør først træde i kraft efter denne overgangsfase, medmindre der er tale om en forsættelig overtrædelse eller grov uagtsomhed.

Kromann Reumert skal i den forbindelse henviser til, at det i Gorm Møller:

Miljøbeskyttelsesloven med kommentarer (2019), side 288, anføres, at "[i] overensstemmelse med motiverne til 1973-lovens § 6 må det dog forudsættes, at der indrømmes eksisterende, miljøgodkendte virksomheder en rimelig frist til at indrette sig på eventuelle skærpede krav, således at normerne f.eks. får virkning trinvis".⁵ Kromann Reumert henviser endvidere til ovennævnte citat om udstedelse af bekendtgørelser med virkning for eksisterende virksomheder.

---

⁵ Citatet er medtaget fra den nævnte fremstillings afsnit om miljøbeskyttelseslovens § 7, underafsnittet om "Bindende normer (bekendtgørelser)".

Blodprocent hos regnbueørreder – videnskabelige rapporter

- **Measurements of blood volume in the fish (*Salmo gairdneri gairdneri*)**
Frank P. Conte, Harry H. Wagner og Thomas O. Harris
16-22 måneder gamle regnbueørreder
ca. 3,125% blod
- **Blood volume and red cell space in tissues of the rainbow trout, *salmo gairdneri***
D. W. Duff, D. Fitzgerald, D. Kullman, D. W. Lipke, J. Ward og K. R. Olson
Ukendt alder af regnbueørreder
ca. 3,35% blod
- **Comparison of whole body and tissue blood volumes in rainbow trout (*Salmo gairdneri*) with ¹²⁵I bovine serum albumin and ⁵¹Cr-erythrocyte tracers**
W. H. Gingerich og R.A. Pityer
3 år gamle regnbueørreder
ca. 4% blod
- **Whole body and tissue blood volumes of two strains of rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*)**
W. H. Gingerich, R. A. Pityer og J. J. Rach
3 år gamle regnbueørreder
ca. 4,95% blod
- **Fluid volumes in rainbow trout, *Salmo gairdneri*: application of compartmental analysis**
Donald J. Nichols
Voksne og kønsmodne regnbueørreder
ca. 4,13% blod
- **Blood volume of *salmo gairdneri*: influence of ambient temperature**
Mikko Nikinmaa, Antti Soivio og Eira Railo
3 år gamle regnbueørreder
ca. 3,61% blod